

Pojęcie "patrona" wywodzi się od łacińskiego wyrazu patronus, co ogólnie tłumaczy się jako obrońca lub opiekun. W takim też rozumieniu pojęcie to występuje w kontekście prawnym i religijnym. Jest jednak i inny kontekst stosowania tego pojęcia: imię patrona danej instytucji (szkoły, kościoła itp.) to wzorzec wychowawczy - odwołujący się do doświadczeń z jego życia, to także jeszcze inna forma pomnika - symbol czci i wdzięczności za odwagę, miłość ojczyzny i wielkość dokonanych czynów. Ta ostatnia wzorcowo-pomnikowa formuła, wydaje się być jak najbardziej adekwatną do współczesnego rozumienia interesującego nas pojęcia i odpowiada celom edukacyjnym szkoły. I chociaż były już dyskusje nad zmianą Patrona, kiedy - po załamaniu się systemu politycznego, określanego "Polską Ludową" - proponowano zmianę imienia węgrowskiego LO na inne, (bardziej spopularyzowane w Europie imię naszego szkolnego wychowanka - Stanisława Przybyszewskiego), to jednak imię Powstańców Wielkopolskich przetrwało. Musiało przetrwać, gdyż ich czyn miał dla Wielkopolan epokowe znaczenie. Okazał się skutecznym elementem odbudowywania terytorialnego niepodległej Rzeczypospolitej i wymagał, od wielu młodych ludzi najwyższej ofiary.

Jak już nadmieniono w notatce do dziejów Szkoły, budynek szkolny, a także dość znaczna grupa jej uczniów i absolwentów, mocno związała się z insurekcją wielkopolską 1918/1919 r. Wspomniany czyn powstańczy był dziełem polskich patriotów, którzy powracali do swoich rodzin z okopów I wojny światowej. Jako żołnierze, w niemieckich mundurach, powracali do swoich polskich domów. Po przeżytych piekle frontowych dni pragnęli ciepła i odpoczynku, jednak potrzeba była inna. Przegrana przez butne Cesarstwo Niemieckie wojna, przy jednoczesnej klęsce pozostałych rozbiorników - tj. Austro-Węgier i Rosji, stworzyła wyjątkową okazję, by podjąć dzieło odbudowy Polski. Po Akcie 5 listopada 1916 roku i pozytywnej dla sprawy polskiej reakcji na tenże "akt" państw Ententy, odbudowa polskiej państwowości wydawała się być pewną, ale tylko na terenach dawnej Kongresówki. Pozostawały nadal dwie niewiadome, dotyczące suwerenności i zasięgu terytorialnego odbudowywanego państwa. Decyzje w tej sprawie uzależnione były od woli polityków zwycięskiej Ententy, i - w nie mniejszym stopniu - od patriotyzmu i determinacji ludności, z zagrabionych przez zaborców ziem.

Nasi Wielkopolanie byli świadomi, że pokonane na froncie zachodnim Niemcy, w realiach środkowej i wschodniej Europy, są nadal liczącą się siłą. Mieli też świadomość, że mimo ich zgody na odbudowę państwowości polskiej, łatwo nie zrezygnują z wchłoniętych w czasie zaborów ziem. Administracja niemiecka ściągала do Wielkopolski wojsko, aktywizowała się antypolsko również miejscowa ludność pochodzenia niemieckiego dość licznie zamieszkująca prowincję. Trzeba więc było zintensyfikować przygotowania propagandowe, polityczne i wojskowe Wielkopolan do powstania, w celu połączenia z odradzającym się w Kongresówce państwem polskim. Intensywne działania przygotowujące powstanie, prowadziła Polska

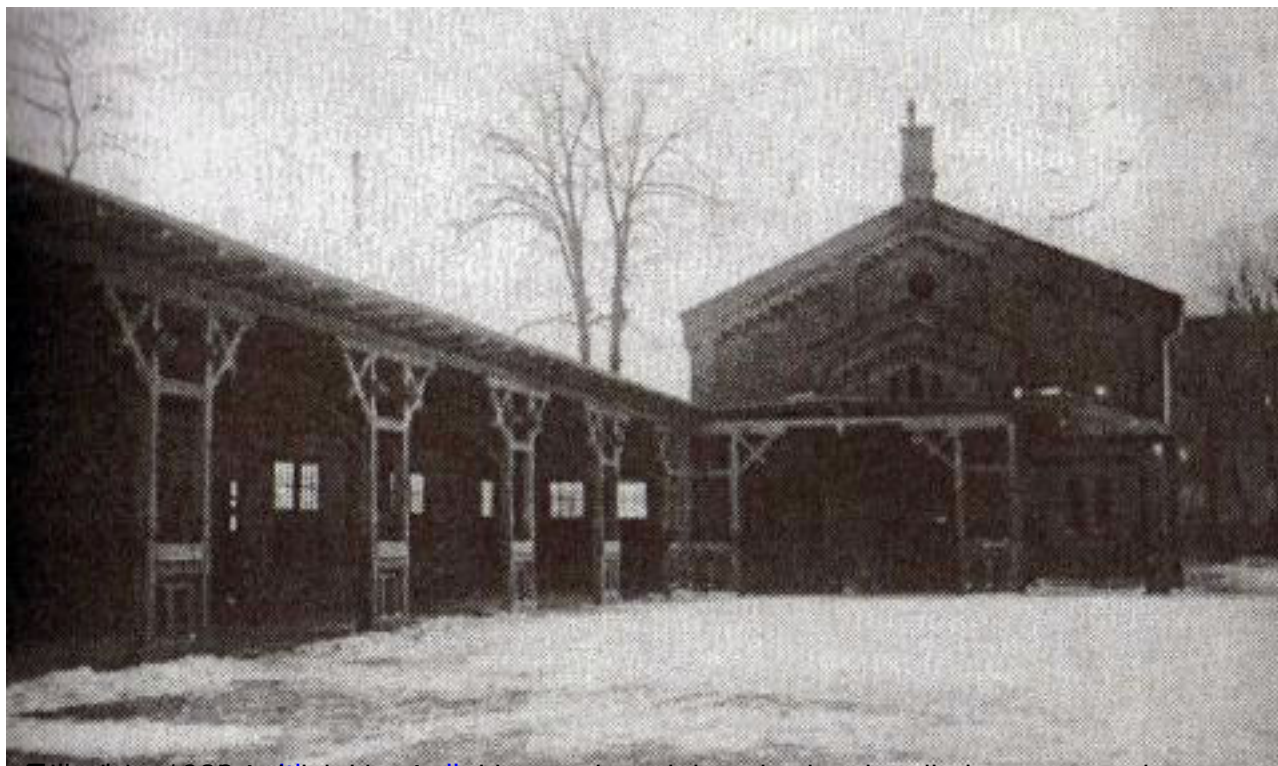
Organizacja Wojskowa, a także współpracujący z Komisariatem Naczelnej Rady Ludowej - Tajny Sztab Wojskowy. A kiedy zaistniały sprzyjające warunki, mimo ogólnego już zmęczenia finalizującym się konfliktem światowym, Wielkopolanie podjęli jeszcze jeden orężny czyn. Naturalnie, iskra padła i wszystko zaczęło się w Poznaniu, gdzie 27 grudnia 1918 r.- fetując osobę Ignacego Paderewskiego (przyszłego premiera II Rzeczypospolitej, goszczącego przejazdem w Hotelu Bazar) wywieszono biało-czerwone flagi. Reakcja niemiecka na polskie symbole narodowe (zrywano flagi) spowodowała wybuch powstania, które w okresie kilku dni rozlało się na całą Wielkopolskę. Dnia 30 grudnia 1918 roku do powstania dołączyli także mieszkańcy Wągrowca.

[illegible]

Wojciech Kosiński (1904-1978) - polski poeta, prozaik, dramaturg, scenarzysta i tłumacz literatury zagranicznej.

Zdjęcie z 1908 r. - budynek, który przedstawia budynek sali gimnastycznej, w której znajdował się m. in. wózek do jazdy na łyżwach.

Wągrowiecki Gimnazjum Wągrowieckiego
BOJOWNICY
O WOLNĄ NIEPODŁĘGŁĄ POLSKĘ
LEGLI NA POLU CHWAŁY
W CZASIE OD
1914 1920
WINCENTY KRUSZKA
FLORJAN MENDOSZEWSKI
WITOLD WEGNER
DIONIZY MŁICKI
KONSTANTY DUNAJSKI
KAZIMIERZ BARTKIEWICZ
JAN KOWALIK
KONRAD PIEŚNIK
JAN MURAWSKI
MICHAŁ ROCHOWIAK
ROMUALD BUŁAWSKI
KAZIMIERZ CIEPLUCHA
Ufundowano 12.11.1935.
Zrekonstruowano 12.11.1947.